

בבית המשפט העליון

ע"א 2763/09 - ז'

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: ניסים לוי

נגד

המשיב: כונס הנכסים הרשמי

בקשה מתאריך 5.12.12 לאסור פרסום החלטה בבקשה
לעיכוב ביצוע מתאריך 29.7.09 ולהסירה מהאינטרנט

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפני בקשה "להסיר מהאינטרנט" החלטה, שניתנה על ידי בתאריך 29.7.2009, בבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין של בית-המשפט המחוזי בבאר-שבע, אשר דחה את בקשת המבקש להכריז עליו כפושט-רגל (להלן – ההחלטה). המבקש טוען כי חיפוש שמו במנוע-החיפוש "גוגל", מפנה, בין היתר, להחלטה – הכוללת, לטענתו, מידע "ישן", שפרסומו כיום פוגע בו ובעיסוקו.

2. לצערי אין בידי להיעתר לבקשה מהטעמים שיפורטו להלן.

3. פרסום החלטותיהם של בתי-המשפט ופרסום שמותיהם של הנוטלים חלק בהליך המשפטי הם חלק מעקרון פומביות הדיון. עקרון זה מעוגן, כידוע, בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט) והוא כלל יסוד בעל מעמד חוקתי על-חוקי בשיטתנו המשפטית (ראו למשל פסק דיני ב-רע"א 3788/06 יפת נ' ידיעות אחרונות בע"מ (19.1.2012); להלן: עניין יפת)). חריגה מעקרון הפומביות אפשרית, איפוא, רק על יסוד הוראה מפורשת בחוק, או על פי החלטת בית המשפט מכוח עילות מפורשות שנקבעו בחוק (ע"א 2800/97 ליפסון נ' גהל, פ"ד נג(3) 714, 719) – כגון: עילות האיסור הקובעות בסעיף

68(ב), או בסעיף 70 לחוק בתי המשפט. בכל מקרה חריגה כזו תיעשה במשורה, לאחר שקילה זהירה ועל דרך הצמצום (ראו למשל: עניין יפת; ע"פ 9695/10 אבו ערישה נ' מדינת ישראל, והאסמכתאות שם (23.1.2011) (להלן: עניין אבו ערישה); בש"פ 5045/11 מדינת ישראל נ' אשד (25.9.2011) (להלן: עניין אשד); ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרום, פ"ד מט(1) 318, 341 (1995)). נקודת המוצא היא כי בהעדר עילה מפורשת בחוק או בהוראה שיפוטית מכוחה – תהא ידו של עקרון פומביות הדיון על העליונה וידו של מבקש איסור הפרסום על התחתונה (עיינו: בש"פ 1659/11 חיים שטנגר נ' מדינת ישראל (26.4.2011)).

4. לא מצאתי כי ענינו של המבקש נופל לגדר איזה מן החריגים המפורשים הקבועים בדין, שמכוחם רשאי בית המשפט לחרוג מעקרון הפומביות ולאסור פרסום של החלטותיו (וזה, למעשה, מהות הבקשה). אוסיף ואבהיר:

(א) ההחלטה מושא הבקשה, ניתנה כבר לפני למעלה מ – 3 שנים, בגדרי הליך שהמבקש יזם (הן הליך פשיטת-הרגל שהתנהל בפני בית המשפט המחוזי הנכבד והן הערעור והבקשה לעיכוב ביצוע שהגיש המבקש לבית-משפט זה), והתנהל כולו ב"דלתיים פתוחות", מבלי שניתן צו איסור פרסום כלשהו על פרט מפרטיו. הנה כי כן מדובר פה למעשה בבקשה לאיסור פרסום בדיעבד.

(ב) הכלל הוא שעצם הפגיעה בפרטיותו של בעל-דין, בשמו הטוב, או בפרנסתו, כתוצאה מפרסום החלטה שיפוטית בעניינו – ככלל לא די בה, כשהיא לעצמה, כדי לגבור על עקרון פומביות הדיון. סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט, מורה כי רק במקום שבו רואה בית המשפט צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיותו, רשאי הוא לאסור פרסום בקשר לדיוני בית-המשפט מכח אותו סעיף. הפסיקה פירשה הוראה זו בצמצום יחסי ונקבע שבעקרון, תינתן הבכורה לעקרון פומביות הדיון על פני הזכות לפרטיות, שכן ברוב המקרים הזכות "הרגילה" לפרטיות – הגם שאף היא זכות יסוד – נסוגה מפני עקרון הפומביות (ע"א 4963/07 ידיעות אחרונות נ' פלוני (27.2.2008); רע"א 3007/02 יצחק נ' מוזס, פ"ד נו(6) 592, 598)).

(ג) גם הטענה בדבר פגיעה "ביכולת המשא ומתן" של המבקש אל מול גורמים שעימם הוא בא במגע במסגרת עיסוקו – איננה מסוג העניינים, אשר יש בהם כשלעצמם כדי לגבור על עיקרון פומביות הדיון. זאת ועוד – בית-משפט זה עמד לא פעם על כך שהמונח: "הגנה על בטחונו של בעל דין" המופיע בסעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט – איננו כולל הגנה על בטחונו הכלכלי של בעל דין (ראו למשל: בבג"צ

6005/93 עליאש נ' השופט שמואל צור ואח', פ"ד מט(1) 159; בש"פ 972/06 זריהן נ' מדינת ישראל (תק-על 2006(1), 2502); בש"פ 4814/05 ביטאר נ' מדינת ישראל (תק-על 2005(3), 1103; להלן – עניין ביטאר); בש"פ 7367/11 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2011).

5. זה המקום להוסיף ולציין כי בהתאם לדין הנוהג, בית משפט זה דחה כבר בעבר בקשות דומות לאיסור פרסום ולהסרת החלטות מאתרי אינטרנט (ראו למשל: ע"פ 2117/12 פלוני נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' (2.12.2012); החלטת חברי השופט ס' ג'ובראן ב-רע"א 6693/10 הראל חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' אופירה אלסיבוני (24.6.2012); החלטת חברי השופט ס' ג'ובראן ב-ע"פ 9695/10 פואד אבו ערישה נ' מדינת ישראל (23.1.2011); וכן החלטתי ב-ע"פ 2676/97 אבו חוסיין אחמד נ' מדינת ישראל (6.2.2012) – להלן: עניין אבו חוסיין אחמד).

בעניין אבו חוסיין אחמד הנ"ל (בגדרו התבקש איסור פרסום פרטים מזהים בפסק-דין בערעור פלילי), עמדתי על כך שניתן לטעון כי קיים צורך לבחון מחדש את השיקולים העומדים על כפות המאזניים בבקשות מסוג זה, במיוחד עם עבור הזמן, כאשר בעל-הדין מבקש להשאיר את עברו – בעבר, ובפרט בעידן הטכנולוגי בו אנו מצויים, וכך אמרתי שם:

"אות הקלון הדבק בעברייך זמן רב (אפילו לאחר שהרשעתו נתיישנה, או נמחקה מן המרשם הפלילי) – הופך, כמובן, אקוטי עוד יותר בעידן הטכנולוגי בו אנו מצויים, שכן בימינו אלה הקשת שם במנוע חיפוש יכולה לגלות חיש מהר אירועים, או פסקי דין מן העבר, אף כאשר העברייך זנח מזה זמן רב את דרכו הרעה ועלה על דרך המלך. זה המקום לציין כי לאחרונה אף מינה שר המשפטים ועדה, בראשות כב' השופט בדימוס יצחק אנגלרד, וזו אמורה לבחון את סוגיית פרסום המידע אודות בעלי הדין בהליכים השונים. הועדה האמורה טרם סיימה מלאכתה, למיטב ידיעתי, אך ניתן להניח כי היא תבחן היטב את ההשלכות השונות של ההתקדמות הטכנולוגית דהאידינא, ואת ההגנה הנדרשת לפרטיותם של בעלי הדין ככלל, ואלו שהם צדדים להליך הפלילי – בפרט".

עם זאת, דחיתי באותו עניין את הבקשה, שכן:

"...לעת הזו עמדת הדין הקיים גורסת כאמור שבהיעדר נסיבות מיוחדות, ובהיעדר בסיס בהוראות חוק ספציפיות – אין מקום להחסיית שמו של מי שהורשע בפלילים. הנה כי כן עם כל ההבנה לקשיים שהעלה המבקש – הוא לא הצביע על עילה כלשהי הדוחקת אותו לאלו מן החריגים לכלל הרגיל בדבר פומביות הדיון".

6. דברים שאמרתי שם יפים, בשינויים המחויבים, גם לכאן. ודוק: בעניננו, מדובר בהחלטה הנוגעת להליך פשיטת-רגל שיזם המבקש. למרות הפגיעה בפרטיות בעלי הדין הטמונה בהליכים מסוג זה – בהעדר הוראה בחוק המקנה סמכות להורות אחרת – הם, וההליכים הנלווים להם (כגון: ערעור על החלטות בית המשפט המחוזי), נדונים, ככלל, ב"דלתיים פתוחות". אדרבה – יסוד ה"פרסום" טבוע בהליך פשיטת-הרגל ומהווה חלק אינטגרלי ממנו (ראו למשל: סעיפים 24 ו- 43 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ס-1980 המורים כי הודעות על מתן צו כינוס על נכסי חייב והכרזה על פשיטת רגל, תתפרסמה בציון שמו של החייב – ברשומות ובעיתון). מי שנוקט בהליכי פשיטת-רגל נוטל, איפוא, על עצמו, מעצם טבעו של ההליך, גם את הסיכון כי ההכרעה לא תהיה לטובתו וכי ההחלטות שיינתנו בגדרי ההליך – לרבות בגדרי ערעור שהגיש על החלטת בית-המשפט המחוזי – תכלולנה קביעות שאינן נוחות לו. הנה כי כן, כל עוד לא אמר המחוקק את דברו בעניין, לא די בטעמים שעליהם מצביע המבקש בבקשתו כדי להצדיק חריגה מהעיקרון החוקתי של פומביות הדיון על-דרך של איסור פרסום החלטה – שפורסמה זה מכבר – והסרתה "מהאינטרנט". יתר על כן – המידע "הפוגעני", כביכול, הכלול בהחלטה, אינו אלא תמצית החלטת בית-המשפט המחוזי – המפורסמת אף היא (ולא נטען בבקשה שהונחה בפני כי גם הסרתה מתבקשת).

7. לבסוף ומתוך מודעות לקושי של המבקש המוצג בבקשתו אעיר כי יתכן שתרופה חלקית למצוקתו יכולה אולי לבוא מפנייה שלו לאתרי החיפוש באינטרנט, שמא הם יכולים לסייע בעדו – ובמכלול זה אינני קובע, כמובן, מסמרות כלשהן.

8. נוכח כל האמור לעיל – הבקשה נדחית.

ניתנה היום, יא' באדר התשע"ג (21.2.2013).

ש ו פ ט